

**«ДЗЕРКАЛЬНІ ОБРАЗИ» ЧАСТИНИ УКРАЇНСЬКОГО
СУСПІЛЬСТВА ТА ЇХ ЖИТТЄВА «ФІЛОСОФІЯ»
В СИТУАЦІЇ ВІЙНИ**

Довгань А. О.

*доктор філософських наук, професор,
професор кафедри філософії та соціальних наук
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

В умовах перманентної нестабільності різних інституцій соціальної структури зокрема нашого суспільства виникає динамічність змісту культурних матеріальних і духовних цінностей. Відбувається постійно змістовна ротація цих цінностей на індивідуальному рівні буття соціуму. При стабільності світоглядних орієнтирів системи державної влади у громадянському середовищі виникає та існує крім неї (влади) деструктивна активна дія конкретних індивідів на різних рівнях організації повсякденності життя мільйонів людей. Особливо це проявляється в ситуаціях критичного стану буттєвості усього суспільного устрою. І по реальних діях окремих фізичних суб'єктів соціальної структури, зорієнтованих при відсутності у них статусних прав на максимальне матеріально-речове та фінансове збагачення власної індивідуальності на досить короткому часовому вимірі своєї соціальної активності можна усвідомлювати згубність для держави їх світоглядних життєвих позицій. Якщо будь-який суб'єкт здатний відчувати революційні зміни в суспільстві і публічно підтримувати їх, то власний імідж він виробляє на основі свого сучасного соціального статусу. Його (сучасного суб'єкта) власна історія пишеться ним самим як свідчення поступового визрівання до конкретних протиправних дій. *(Для прикладу в нашому випадку набула широкого суспільного резонансу ситуація посадових осіб високого рангу (суб'єктів – Р. Рорти) з присвоєнням собі статусу інваліда).* Але це не означає, що такий суб'єкт володіє особливим видом соціального статусу на протигагу тисячам подібних за правовим статусом, завдяки чому начебто має морально-правове право робити відповідні висновки з конкретними практичними вчинками. Він виступає для суспільства суб'єктом віддзеркаленням юридичних казусів в соціально-правовому модусі культури суспільства.

Роблячи спробу структурувати культуру своєї епохи через встановлення ієрархії цінностей суспільства Жан Бодрійяр визначає декілька стадій розвитку любой цінності: початкова,ринкова, структурна. І вже на четвертій стадії, яку називає «фрактальною, вірусною» чи «стадією дифузії цінностей», стверджує,що цінність поширюється у всіх напрямках, без всякої логіки, знаходячись в кожній «свердловині та щілині». На цій стадії вже немає самого закону цінності (категоричного імперативу І. Канта), виникають та розростаються метастази анти-цінності. Філософ приводить аналогію з фізикою мікросвіту, де неможливо при розрахунках відносин частинок застосовувати категорії добро – зло, прекрасне-потворне. У нашому вже згаданому випадку кожна частинка (живий індивід – суб'єкт) робить свої дії в напрямку здійснення свого власного егоїстичного вольового бажання фінансово збагатитися. Попираються суспільні цінності національної культури, сформовані віковим досвідом поколінь українців. Наслідки такого розпаду цінностей культури можуть бути фатальні. Бо при масовому волюнтаристському розумінні демократизму індивідуальної та суспільної свободи деградованих у суб'єктивній свідомості цінностей культури (матеріальної і духовної) починають виникати періодично соціальні технології клонування подібних суб'єктів – «дзеркальних образів» суспільства. Їхнє бажання прорватися у вищі ешелони фінансової піраміди суспільства ґрунтується на прагненні формувати соціальні практичні виправдання своїх дій у «значенні більшому, ніж просто застосування їх» (Р. Рорті). Практичні наслідки розповсюдження втрати довіри в подібних «дзеркальних образів» (Р. Рорті) як суб'єктивних носіїв соціальної справедливості полягають у тому, що в українського «поселянина» (Н. Мальбранш) розмиваються поступово реальні світоглядні орієнтири демократичного спрямування, зафіксовані у Конституції України. Тому життя «дзеркальних образів» завдяки їх корупційної діяльності набуває іншого соціального змісту. Може статися так, що пересічний житель не сприйматиме серйозно ідею демократичних перетворень в країні на принципах європейських нормативів життєвої активності людини. Життєва «філософія» згаданої частини індивідів – «дзеркальних образів» веде до деформації нашого суспільства.